

Munkahelyenként egymillió forint

A Széchenyi-terv pályázatainak megszerezhető összegekkel elsősorban a kis- és középvállalkozásokat, valamint az önkormányzatokat szeretné támogatni a kormány – mondta nemrégiben Glattfelder Béla, a Gazdasági Minisztérium (GM) politikai államtitkára Szegeden, az élelmiszeripari főiskolai kar jubileumi konferenciáján.

Glattfelder Béla a múlt héten arról tartott előadást Szegeden, miként válhat a Széchenyi-terv a vállalkozások fejlődésének motorjává. A Gazdasági Minisztérium politikai államtitkára ez alkalommal adott interjút az Egy százaléknak.

– Csongrád megye, sajnos, nem tartozik az ország fejlettebb régiói közé. Ön szerint milyen kitérési pontokat találhat magának Szeged és a megye a Széchenyi-tervben?

– Szeged két hónappal ezelőtt csaknem egymilliárd forintot nyert a Széchenyi-terv egyik pályázatán a kongresszusi központ felépítésére. Ez óriási lehetőség, hiszen a város részben Jugoszláviához való közelsége, részben pedig gyógyvízei, az itt működő egyetemek miatt alkalmas arra, hogy célpontja legyen a konferenciaturizmusnak. Nemrégiben pedig Kisteleken leendő bérlakások alapkövét helyezték el, ugyancsak a Széchenyi-terv keretéből lehetett összegeket segítségével. Ez a két példa önmagáért beszél.

– Szegeden a szó szoros értelmében vett ipar elso-
rvadt az utolsó évtizedben, az embereknek ugyanakkor munkát kellene adni. A megyében a munkanélküliségi ráta is magasabb, mint az országos átlag. Mi a megoldás?

– Az ipar fejlesztése a kis- és középvállalkozások fejlesztésén keresztül valósulhat meg. Többlettámogatást adunk például annak a pályázónak, amelyik a beruházásával új munkahelyeket is teremt. Minden egyes újonnan létrehozott munka-

Glattfelder Béla.
(Fotó: Karnok Csaba)

hely után akár egymillió forintnyi állami támogatás is kapható, azzal a feltétellel, hogy azokat legalább öt évig fenntartják a vállalkozók, gazdasági társaságok.

– A gazdasági fejlődés fokmérője az is, mekkora összegű külföldi tőke áramlik egy térségbe. Csongrád megye mennyire lehet büszke az eddigi eredményekre?

– Közel 70 millió dollárnyi külföldi működőtőke áramlott a megyébe, alapvetően nyugat-európai országokból, amivel egyáltalán nem kell szégyenkezni. Arra számítok, hogy a kongresszusi központ felépítésének köszönhetően a turizmus ugrásszerű fejlődésnek indul, amelyből a lakosság rengeteget nyerhet és így a saját bőrén érezheti majd a kedvező változásokat.

– A nyári hónapokra prognosztizálja a kormány azt, hogy az infláció újra egy számjegyűvé válik. Mi áll a kedvező kilátások hátterében?

– Tavaly egyszer már sikerült az inflációt 10 százalék alá szorítani. A nemzetközi olajárak azonban – minden kedvező előrejelzést megcsúfolva – lényegesen magasabbak a vártnál. A nyári hónapokra azért várunk mégiscsak inflációscsökkenést, mivel az élelmiszerárak alacsonyabbak lesznek – ez eddig mindig így volt a harmadik negyedében –, másrészt a nemzetközi előrejelzések is kisebb korrekcióit jósolnak az energiapiacokon. De meg kell jegyezni: tavaly minden európai államban nőtt a pénzromlás mértéke, egyedül Magyarországon tapasztalhattunk csökkenést.

Fekete Klára

A majolikagyár korongosaként tanulta a mesterséget Csúcsi minták a tengeren

Sosem gondolta volna gyermekkorában a vásárhelyi Szénási János, hogy egykor cserépedények készítésével fogja keresni kenyerét; mint mondja: „véletlenül” lett fazekas. Ehhez képest ma népi iparművész, aki korábban olyan termékeket készített, amelyeket a piac elvárt, ma pedig olyat vár el a piac, amelyeket ő készít. Termékei Németországba, Japánba, Ausztráliába is eljutottak.

Hogyan lehet valakiből fazekas – véletlenül? „Az általános iskola befejezésekor osztálykirándulni mentünk Miskolc környékére. Mint sok kortársam, én is szerszámlakatos akartam lenni a vásárhelyi mérleggyárban, de a kirándulás miatt lekéstem a jelentkezést. Otthon édesanyámmal összeültünk: most akkor mi legyen. A majolikagyárról tudtuk, hogy tanulókat vesz föl, kéthetes próbaidővel. Sikeres volt a próbaidő. Mintegy huszonöten jelentkezünk, és nyolcunkat szerződtettek; ennek zöme később maszek fazekas lett, ez jó évfolyam volt. Úgy tudom, mi voltunk az utolsó eresztés, akik fazekas-ként kaptuk meg a szakmunkás-bizonyítványt. Utána volt, hogy csak számmal jelölték a szakmát, volt, hogy a kerámiaformázó elnevezést alkalmazták, s így tovább – emlékszik vissza Szénási János.

Tíz évig a majolikagyárban maradt, korongosként dolgozott, aztán áttment az akkor nagy jövővel kecsegtető porcelángyárba, s időközben elkezdte az építőipari technikumot, levelezőn. Csoportvezető lett, később művezető, még később otthagyta a céget, amint mondja, „mert visszahúzott az agyag”. Műhelyt építettek, felszerelték millió

Szénási János vásárhelyi fazekastermékeit Japánban és Ausztráliában is ismerik. (Fotó: Tésik Attila)

kemencékkel, egyéb berendezésekkel, és fazekas kisiparosként dolgozott. Kezdetben a piac diktált, olyan termékeket készített, amelyet a kereskedők igényeltek – aztán egyre inkább olyan termékeket kezdtek igényelni a kereskedők, amelyeket ő készített. E folyamat megfordulása perge-
szte nem ment máról holnapra, „sokat tanultam Nagy Vera néprajzkutatótól, aki mindent megismerttetett velem, amit a vásárhelyi fazekasságról tudni kell”, mondja. Szénási János és felesége – aki pedig hódikötösből lett fazekas, mellette tanulta ki a mesterséget – a csúcsi fazekasok

hagyományait őrzi. (Vásárhelyen három városrészben telepedtek meg fazekasok anno: Csúcsra, Újvárosra és Tabánra. A csúcsi kerámiákat fehér alapon kék mintázatról lehet fölismerni, a fehér miatt „porcelányosoknak” hívták őket egykor; az újvárosiak sárga-zöld-barna-feketét alkalmaztak; a tabániak voltak a számtalan színnel dolgozó „tarkások”).

A színvilág tehát régi – és a formavilág? A hagyományos termékek – ét-, boroskészletek, kancsók-korsók-köcsögök mellett például műzlikészleteket is előállít Szénási János és felesége,

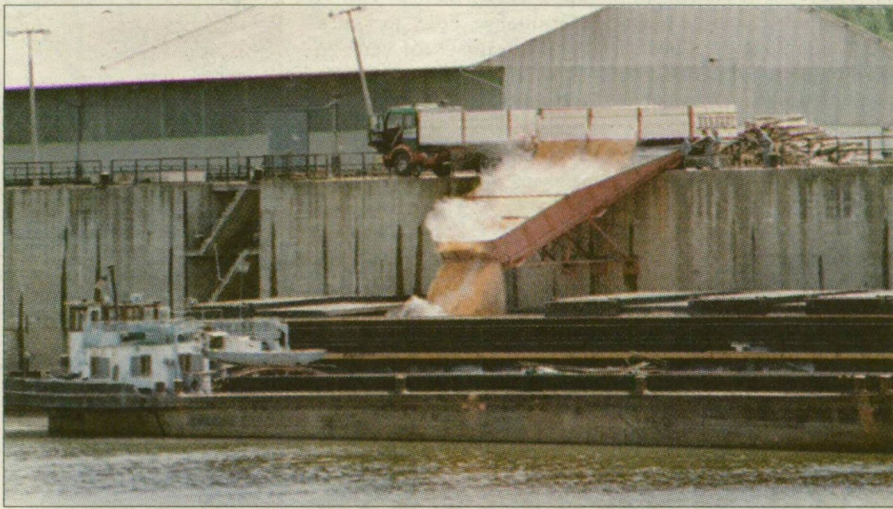
akik – túl azon, hogy egy család – két cég. Nagyot néztek volna egykor a csúcsi fazekasok, nem tudván mire vélni a műzlikészlet rendeltetését – de a mai piac nagyon is tudja. Nem csak a piac, de a szakma is elismeri Szénásiék: egyik országos kiállításról aranyplakettal, másiktól alkotói díjjal, harmadikról első helyezéssel tértek haza, s így tovább. Csaknem kétszáz zsűrizett termékük van. Gulyástányérjukat Németországba is kivitték, és akik kivitték, levelet írtak vissza: jobb evés esik belőlük, mint a meissenai porcelánból. Egy Magyarországra érkező Suzuki-delegáció-

nak névre szóló kalamárisokat készítettek, megrendelés alapján (a japán írásjelekkel rótt neveket a névjegykártyákról másolták le, ez nem semmi volt, tekintettel arra, hogy a távol-keleti írásjeleknél a legkisebb változtatás is módosítja a szó jelentését..., de sikerült – kopogja le Szénási János), és az ausztrál Nagy Korallzátony táján is lavírozik egy jacht, fedélzetén kék-fehér csúcsi mintákkal díszített, Szénási-féle étkészlettel. Mintha nehezebben lötyögne ki belőle, mint a műanyag tányérból, a tengerihal-leves, vihar idején.

Farkas Csaba

Véget ért a gabona exportstopja

Újra rakodnak a kikötőben

Szegedi uszályok: tengerről álmodnak. (Fotó: Gyenes Kálmán)

A tavaly tavasszal sem a medencésnél, sem a boszorkány-szigeti kikötőnél nem vert nagy hullámokat a víz, ugyanis jelentős, szállításra váró tételek nem hagyták el a szegedi partokat. Ez a kényszerű nyugalom most véget ért, s egyestendőnyi pangás után újra rakománnyal teli hajók indulnak dél felé.

A kikötőkben tavaly év elején napi harminc-nyolcvan gabonát szállító kamion is megfordult, a magyar termény – uszályokba rakodva – innen indult el lefelé a Tiszán, majd a Dunán, úton a vevő felé. Az elmúlt egy évben gyakorlatilag szünetelt a szállítás, nagyobb tételek

nem kerültek a hajókra, itt inkább csak az állami tartalékkészlet egy részét őrizték a tárolókban. A kényszerpihenő oka Földművelésügyi Minisztérium gabonaexportstopja volt, ám miután a rendeletet nemrégiben feloldották, s kvótánként adnak engedélyt a magyar termények kivitelére, e hónapban – úgy tűnik – véget ér a Csapkerő zsika-álom, s új rakományok indulnak, főként jugoszláv területekre.

Mint azt Orosz Tibortól, az Admirális Hajózási és Kereskedelmi Kft. ügyvezetőjétől megtudtuk, a kikötői sűrűség-forgás nem látszólagos, e hónapban tízezer tonnányi

forgalomra számítanak, s az év során komoly mennyiségeket szállítanak el Szegedről. A tervek szerint július második felétől – az aratást követően – idén összesen mintegy 100-200 ezer tonna búza hagyhatja el a vízi úton az országot. A szállítmányozásban, külkereskedelemben érdekelt cégek reménykednek abban, hogy a jelenlegi, kedvező helyzetben nem sokat változtat majd, hogy június elsejével Jugoszláviában vámmódosítások lépnek érvénybe.

A külföldre irányuló forgalom mellett Szeged fogad is szállítmányokat: jelenleg brazil sóját hoz a Tisza.

Kató Krisztina

Csongrád megyeiek az Industrián

Üzletet köt az ipar

Május 22-én, azaz ma nyitja meg kapuit, az Industria 2001 Nemzetközi Ipari Szakkiállítás. A Budapesti Vásárközpontban rendezett, péntek estig tartó eseményen tizenhat Csongrád megyei cég is képviselteti magát.

A több éve népszerű, első sorban szakembereknek szóló seregszemlén az idén közel 750 cég szerepel, mintegy 22 ezer négyzetméternyi kiállítói területen bemutatva mindazt, amit az ipar újdonságairól tudni érdemes. A rendezvény az elektronika, az energetika, a beszállítói ágazat, a kohászat, a bányászat, a fluidtechnika, a logisztika és a könnyűipari gépek területén dolgozó szakembereknek kínál üzleti lehetőséget, nemzetközi áttekintést és egyéb kísérőprogra-

mokat. A szakkiállítás elsődleges célja most is az, hogy a hazai és a külföldi beruházásokhoz szükséges kínálatot koncentráltan jelenítse meg a közönség előtt.

Az Industrián Csongrád megyei cégek is szerepelnek, köztük nyolc Szegedről, nyolc pedig a megye más nagyvárosaiból érkezett Kőbányára. Többek között rutinos kiállítóként szerepel a szegedi Főszér-Elektroprofil, a szentesi Kontavill, míg Hódmezővásárhelyről a mérleggyártásban elismert Metripont és Metrisoft van jelen. Az idén tudatosabb az ipari parkok részvétele, a megyéből a szentesi, a makói és a mórhalmai-homokháti térség ipari tömörülései reprezentálják szűkebb régióinkat.

O. K. K.

Lakás és munkahely

Budapesti (MTI)

Évente 40 ezer új lakás megépítése egy százalékkal növelheti a GDP-t és 50 ezer új munkahelyet teremt – foglalta össze a kormány célkitűzésének várható eredményeit Glattfelder Béla, a GM államtitkára a Lakáspolitikai XXI. században című nemzetközi konferencián. Az államtitkár reális célkitűzésnek tartotta a 4 milliós ha-

zai lakásállomány évenkénti 1 százalékos bővítését. – Ehhez a tavaly kiadott több mint 44 ezer lakásépítési engedély és a lakáshitelek állományának 2000-ben bekövetkezett 60 százalékos bővülése biztosít jó alapot – tette hozzá. A nagy érdeklődésre számot tartó bérlakáspiaccon is határozott fejlődés indult meg Glattfelder Béla szerint az elmúlt évben.

AZ 1%-OT SZERKESZTETTE: KOVÁCS ANDRÁS
E-mail: egyszaz@delmagyar.szeged.hu